

Шестакова А.В., к.е.н., доц.,
ст. викладач каф. цифрової економіки та міжнародних економічних відносин,
Добровольська П.Д., студентка, III курсу, гр. ЕК-3, ФБСО
Державний університет «Житомирська політехніка»

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Цифровізація – це одна з головних перспектив розвитку української економіки. Вона заснована на цифрових технологіях, швидкий розвиток і поширення яких вже сьогодні зачіпає традиційну економіку, трансформуючи її від споживання ресурсів до їх створення. Завдяки розвитку технологій суттєвого зменшилися транспортні, комунікаційні та інші витрати, що сприяло фрагментації виробництва та перенесенню окремих його компонентів у різні країни світу. Зокрема, рівень цифровізації економіки має вагомий вплив на частку високотехнологічних товарів, яка в українському експорті нижча, ніж середньосвітова. Збільшити високотехнологічний експорт можливо за рахунок: залучення інвестицій у проекти, які передбачають виготовлення кінцевих високотехнологічних товарів; посилення захисту прав інтелектуальної власності; сприяння розвитку співпраці науки й бізнесу.

Одним з позитивних зрушень стало створення електронної торговельної системи «Prozorro», а за підтримки ЄС та ЄБРР у рамках ініціативи «EU4Business» запущено нову цифрову платформу, що допомагатиме тисячам українських малих і середніх підприємств знаходити нові можливості для розвитку бізнесу завдяки доступу до важливої інформації. Розвиток міжнародної торгівлі визначають за рядом факторів, основними з яких є тяжіння до глобального ринку, урбанізація міст, активний розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, орієнтація на наукоємне виробництво та персоніфіковані рішення. Такі чинники вплинули на модифікацію традиційної торгівлі.

Найбільшими ринками електронної торгівлі є такі країни, як США, Китай, Великобританія, Японія та Німеччина. Підґрунтям є розвинені системи інфраструктури й сприятливі умови ведення бізнесу. Окрім цього, високий рівень добробуту населення в цих країнах забезпечує його доступність до Інтернету та технічних засобів зв'язку, як смартфони, комп'ютери тощо. Оскільки з кожним роком обсяги транскордонних інтернет-покупок збільшуються, оптимізація доставки товарів та надання послуг є вкрай важливими для бізнесу. На сучасному етапі розвитку компанії тяжіють до роботи за принципом «Delivery-on-Demand», тобто постачання продукції за запитом клієнта чи кінцевого споживача у той час і в тому місці, які є найоптимальнішими для клієнта. Такі умови глобального економічного цифрового середовища впливають на міжнародну логістичну діяльність.

Велике значення в міжнародній торговельно-економічній діяльності мають логістичні ланцюги постачання продукції. Більшість світових компаній застосовує високотехнологічні цифрові рішення в логістиці. Найбільших трансформацій логістичної діяльності зазнають 3PL-провайдери, які вимушені постійно впроваджувати новітні рішення з метою надати найкращі умови компаніям-замовникам і підтримувати конкурентні позиції на глобальному ринку. У сфері складської логістики 3PL-провайдери активно використовують системи управління складами (WMS), базові функції яких постійно оновлюються. З'явилась можливість відстежувати запаси не лише під час знаходження на складі, а й під час їх переміщення для формування подальших замовлень і мінімізації залишків на складах.

У сфері транспортної логістики активно використовують систему управління транспортом (TMS). Однією з провідних технологій, що використовується у транспортній логістиці, є блокчейн, що покращує процес моніторингу вантажу та забезпечує надійність міжнародних перевезень. До інших тенденцій розвитку транспортної логістики на найближче майбутнє відносяться створення та активне впровадження безпілотних автомобілів, дронів, дирижаблів, шатлів, а також систем відстеження даних щодо поточного місцезнаходження та стану товару з метою задоволення потреб клієнтів. Наприклад, DB Schenker співпрацює з технологічними компаніями щодо розробки та впровадження безпілотних автомобілів, 3D-друку. Тим не менш, зростаюча цифровізація транспортного та логістичного сектору означає, що ця галузь вже має бути готова до ризиків, які пов'язані з конфіденційністю, цілісністю та доступністю даних – так званою тріадою кібер-ризиків. З огляду на це, ряд компаній, наприклад, DHL Supply Chain & Global Forwarding та Kuehne + Nagel створюють власні розумні технології. Така технологія, як DHL Vision Picking оптимізує процес оформлення замовлення шляхом сканування штрих-коду, розпізнаванню голосу оператора і візуалізації комплектування замовлення. В свою чергу, Kuehne + Nagel активно розвиває онлайн-платформа myKN, яка дозволяє і оператору компанії, і представнику компанії-замовника відстежувати замовлення на всіх етапах ланцюга постачання.

Отже, основними тенденціями розвитку міжнародної торговельно-економічної діяльності в еру цифровізації є перехід компаній до таких, що виготовляють сертифіковану та конкурентоспроможну продукцію, надають не лише логістичні послуги, а й здійснюють трансфер технологій і виконують високої якості ІТ-рішення.